

Kollektivavtal om fackliga förtroendemän

Mellan nedannämnda kommun och arbetstagarorganisation har träffats detta kollektivavtal om fackliga förtroendemän.

Omfattning och giltighetstid

Kollektivavtalet omfattar mellan de centrala parterna överenskommet kollektivavtal om fackliga förtroendemän AFF 76/LAFF 76 samt § 5 i de centrala parternas förhandlingsprotokoll till nämnda avtal.

Avtalet gäller fr om den ..... och löper tills vidare med en uppsägningstid av tre månader. Uppsägning skall för att vara giltig ske skriftligen.

.....den .....200.....

För.....
(kommun)

För .....
(arbetstagarorganisation)

Kollektivavtal om fackliga förtroendemän

AFF 76/LAFF 76

§ 1

Dessa bestämmelser äger tillämpning på sådan hos kommunen anställd arbetstagare, som avses i 1 § lagen (1974: 358) om facklig förtroendemans ställning på arbetsplatsen (LFF) och utgör ett anpassningsavtal till LFF. Bestämmelserna gäller dock ej i den mån i LFF och i dessa bestämmelser berörd fråga regleras av avtalet 1975-03-20 mellan Staten avtalsverk och huvudorganisationerna på det statliga reglerade avtalsområdet, av bestämmelser i särskild författning eller av i särskilt avtal, om viss facklig verksamhet intagna bestämmelser.

Anmärkning

Med kommun avses i dessa bestämmelser landsting, borgerlig primärkommun, församling, kyrklig samfällighet och kommunalförbund.

§ 2

Dessa bestämmelser liksom LFF vinner tillämpning på förtroendemannen först då den lokala arbetstagarorganisationen har underrättat arbetsgivaren om det fackliga uppdraget. Underrättelsen skall för att sådan tillämpning skall inträda vara skriftlig och så nära som möjligt, ange uppdragets art. Om uppdraget upphör eller ändras i väsentlig grad skall arbetsgivaren underrättas på samma sätt.

Anmärkning

Begreppen "arbetsgivaren" och "lokal arbetstagarorganisation" vid tillämpning av AFF 76/LAFF 76 definieras i överenskommelse mellan de lokala parterna.

§ 3

Facklig förtroendeman skall – om det fordras med hänsyn till omfattningen av den fackliga verksamheten på arbetsplatsen – ha tillgång till telefon hos arbetsgivaren. Behöver förtroendemannen skrivpersonal för fullgörandet av det fackliga uppdraget på arbetsplatsen får arbetsgivaren ställa sådan personal till hans förfogande.

Anmärkning.

Denna bestämmelse gäller även arbetstagare hos kommunen, vilkas lönevillkor regleras genom avtal med staten.

§ 4

Vid bestämmande enligt 6 § LFF av omfattning och förläggning av ledighet skall gälla följande:

1. I fråga om förtroendemän som behöver fortlöpande partiell eller hel ledighet för fackligt uppdrag bör till grund för bedömningen av deras sammanlagda behov av ledighet beräknas ett ledighetsuttag som normalt inte överstiger 4 timmar per medlem och år. Därvid skall medräknas den lokala arbetstagarorganisationens medlemmar inom förtroendemännens verksamhetsområde.

Vid bestämmande enligt det sagda av omfattningen av fortlöpande ledighet skall hänsyn inte tas till centrala fackliga uppdrag eller till sådan facklig verksamhet som förekommer vid enstaka, oregelbundna tillfällen, t.ex. deltagande i kurs, konferens o. d.

2. För förtroendeman, som inte behöver fortlöpande ledighet för fackligt uppdrag, bestäms omfattningen och förläggningen av ledigheten från fall till fall efter överläggning som sägs i 6 § LFF.

3. Anmälan om behov av fortlöpande ledighet enligt punkt 1 görs av den lokala arbetstagarorganisationen till arbetsgivaren. Överenskommelse i sådan fråga skall upptagas i protokoll emellan med angivande av förtroendemannens namn och ledighetens omfattning.

Anmälan om tillfällig ledighet enligt punkt 2 görs av den lokala arbetstagarorganisationen till arbetsgivaren snarast och om möjligt senast 14 dagar före ledighetstillfället.

Anmärkning

Vid bestämmande av fortlöpande ledighet skall hänsyn även tagas till sådana faktorer som geografisk spridning, medlemsstruktur hos arbetstagarorganisationen, antal arbetsställen m.m.

§ 5

1. Till "bibehållna anställningsförmåner" enligt LFF 7 § skall räknas samtliga i berört lönekollektivavtal eller på annat sätt fastställda anställningsvillkor upptagna löne- och andra anställningsförmåner. I "anställningsförmåner" inbegrips rätt till löneklassuppflyttning samt sådan lö-

negradshöjning och andra avlöningsförmåner som retroaktivt kan komma att fastställas genom förhandlingsöverenskommelse.

Vid tillämpning av det sagda gäller att ackordsarbetare erhåller lön motsvarande semesterersättning beräknad för aktuell månad.

För andra arbetstagare beräknas jour eller beredskapsersättning till vad som enligt den gällande jour- eller beredskapslistan skulle ha utgått och tillägg för obekvämt arbetstid (o-tillägg) till vad som enligt den gällande arbetstidsförläggningen skulle ha utgått.

Kontant ersättning utgör för arbetstagare med månadslön den enligt respektive kollektivavtal beräknade timlönen. För lärare utgör timlönen 1 / 165 av månadslönen.

Med "bibehållna anställningsförmåner" avses för arbetstagare med tantiem – förutom löneklasslön – genomsnittligt tantiem per timme och individ.

2. Om det beror på arbetsgivaren att fackligt arbete som avser arbetsplatsen förlägges till den fackliga förtroendemannens fritid eller till lokaler utanför arbetsplatsen utgår ersättning som om arbete hade utförts för arbetsgivarens räkning. För arbetstagare, vilka enligt löneavtal ej är berättigade till kompensation för overtidsarbete, gäller i sådant fall bestämmelserna i ABT/LABT § 20 mom 3 b.

Beträffande lärare skall som ordinarie arbetstid anses tiden mellan klockan 8 och klockan 17 helgfri måndag-fredag. Om lärarens undervisningsskyldighet normalt är förlagd till annan tid (t.ex. inom kommunal vuxenutbildning) skall bestämmas i varje särskilt fall vad som är ordinarie arbetstid.

3. För resor föranledda av förrättning eller sammanträde som avses i mom 2. Första stycket, utgår reskostnadsersättning, traktamente och färdtidsersättning enligt de bestämmelser som gäller för tjänsteresa.

§ 6

Twist om tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser handlägges – i den mån ej annat följer av LFF – enligt tillämplig förhandlingsordning.

Förhandlingar beträffande kollektivavtal om fackliga förtroendemän — AFF 76/LAFF 76

Förhandlingsparter

Landstingsförbundet, Svenska kommunförbundet och Svenska kyrkans församlings- och pastoratsförbund, företrätt av Kommunförbundet, å ena sidan, och Svenska Kommunalarbetareförbundet, SACO/SR och till SACO/SR anslutna organisationer samt TCO-K och till TCO-K anslutna organisationer, å den andra.

§ 1

Mellan parterna skall med stöd av 2 § andra stycket andra meningen lagen om facklig förtroendemans ställning på arbetsplatsen (LFF), gälla det "Kollektivavtal om fackliga förtroendemän" – AFF 76/LAFF 76 – som framgår av bilaga 1¹).

§ 2

Parterna enas om att rekommendera, att mellan kommuner och ovan nämnda arbetstagarorganisationer genom fri överenskommelse upprättas kollektivavtal enligt avtalsformulär som framgår av bilaga 2¹) att gälla fr.o.m. den tidpunkt som lokalt överenskommes.

§ 3

I anslutning till överenskommelsen enligt § 1 antecknas följande:

1. Arbetstagarparterna har i förhandlingarna aktualiserat frågan om facklig förtroendemans rätt att låta mångfaldiga och distribuera cirkulär m.m. till medlemmarna på den lokala arbetsplatsen.

Kommunförbunden anser att denna fråga bör bedömas lokalt med utgångspunkt från förhållandena på respektive arbetsplats. Det förhållan-

---

¹ Bilagorna ingår i detta tryck på sidorna 4—6 resp. sid 3.

det att kollektivavtalet saknar regler härom innebär inte något hinder mot att arbetsgivaren, om så erfordras med hänsyn till den fackliga verksamheten på arbetsplatsen, på lämpligt sätt underlättar för förtroendemannen att sprida skriftlig information.

2. Enligt kollektivavtalet kan överenskommelse träffas mellan de lokala parterna om fortlöpande partiell eller hel ledighet för fullgörande av fackligt uppdrag. Lagen om facklig förtroendemanns ställning på arbetsplatsen utgår från att förtroendemannen är anställd hos den arbetsgivare som träffar sådan överenskommelse.

I vissa fall kan det vara praktiskt och av gemensamt intresse för de lokala parterna att facklig företrädare för en organisation är verksam för organisationens räkning hos även andra huvudmän inom kommunens verksamhetsområde, t ex hos kommun och inom kommunens område belägna församlingar eller hos kommun och dess bolag. Detsamma kan gälla även i förhållande till annan kommun än den där den egna arbetsplatsen är belägen. Om berörda parter enas härom kan frågan praktiskt lösas på så sätt att den arbetsgivare, där den facklige företrädaren är anställd, reglerar frågan i kollektivavtal med organisationen. I sådant avtal anges då den facklige företrädarens verksamhetsområde. Den kollektivavtalslutande arbetsgivaren svarar för den facklige företrädarens "bibehållna avlöningsförmåner" och andra anställningsvillkor enligt LFF och AFF/LAFF. Arbetsgivaren träffar överenskommelse med övriga berörda huvudmän, innebärande att dessa till arbetsgivaren betalar ersättning för den del av den betalda ledighet för fackliga uppdrag som kan beräknas falla på respektive huvudman.

3. Arbetstagarparterna har i förhandlingarna framfört krav om att i facklig verksamhet enligt kollektivavtalet skall ingå deltagande i fackliga möten som avser arbetsplatsen.

Kommunförbunden anser att denna fråga för närvarande inte bör bli föremål för förhandlingar eftersom frågan utreds av "Nya arbetsrättskommittén."

4. Arbetstagarparterna har i förhandlingarna aktualiserat frågan om att hänsyn till de fackliga uppdragens omfattning skall tas i personalplaneringen och att behovet av ersättare för facklig förtroendeman skall beaktas vid dimensioneringen av antalet anställda.

Med hänvisning till LFF:s förarbeten (prop 1974: 88) anser kommunförbunden att avtalsreglering av frågan inte erfordras. Av grunderna för LFF följer att arbetsgivaren i sin planering bör söka tillse att förtroende-

mannens ordinarie arbetsuppgifter under frånvarotiden fullgörs av annan arbetstagare.

§ 4

Parterna är ense om att detta avtal inte hindrar att nu utgående ersättning till sådana företrädare för de anställda, som enligt lag (1972: 271) får rätt att närvara vid kommunal eller landstingskommunal nämnds sammanträde, utgår även fortsättningsvis.

§ 5

Parterna enas i anslutning till § 2 om följande:

1. Vid i övrigt oförändrade förhållanden skall antagandet av detta kollektivavtal inte föranleda försämrade villkor för arbetstagare i förhållande till vad som gäller enligt tidigare träffad lokal överenskommelse.
2. Gäller enligt tidigare träffad lokal överenskommelse regler om beräkning av "bibehållna anställningsförmåner" för ackordsarbetare, skall dessa regler gälla även efter införandet av detta avtal om de lokala parterna inte enas om annat.

§ 6

Denna överenskommelse gäller mellan de centrala parterna fr.o.m. den 1 oktober 1976 tills vidare och med en ömsesidig uppsägningstid av tre månader. Uppsägning skall för att vara giltig ske skriftligen och vara åtföljd av förslag till ny överenskommelse.

§ 7

Förhandlingarna förklarades avslutade.

Vid protokollet

Birger Bäckström

Per-Olof Näslund

Justeras

Landstingsförbundet

John Andersson

Svenska Kommunförbundet

Åke Dahlberg

Svenska Kommunalarbetsförbundet

K Erik Lindvall

SACO/SR och till SACO/SR anslutna organisationer

Folke Berggren

TCO-K och till TCO-K anslutna organisationer

Björn Rosengren